

at gaa i maritim-teknisk Retning vil gøre saadanne Maskinister særligt egnede til at indtage Handelsflaadens mest ansvarfulde Stillinger (jfr. kgl. Anordning af 22. April 1904 angaaende Plan for Maskinskolen).

For at disse Maskinister ikke skulle hæmme de andre Elevers Undervisning, maa de forinden Optagelsen have bestaaet den udvidede Maskinisteksamen og have sejlet noget som Medhjælper i Maskinen samt endvidere have bestaaet en særlig Optagelsesprøve paa Maskinskolen. De nærmere Regler herfor samt for Maskinisternes Undervisning paa Skolen ere givne ved Ministeriets Bestemmelser af 10. Januar 1905.

Til § 7.

Den nugældende Lov kræver, at enhver maa for at kunne stedes til den almindelige Maskinisteksamen eller Maskinpasserprøven efter det fyldte 14de Aar have arbejdet mindst 3 Aar i et Smede- eller Maskinværksted, deraf mindst 1 Aar ved Dampmaskiners Forfærdigelse, dog kan for Maskinpasserprøvens Vedkommende indtil 1 Aars Tjeneste som Medhjælper i et Dampskib træde i Stedet for lige saa lang en Værkstedstid.

Bestemmelsen om det ene Aars Arbejde ved Dampmaskiners Forfærdigelse, som indførtes ved Lov af 30. Marts 1892, skulde bl. a. bøde paa den Mangel ved de tidligere gældende Bestemmelser, at der ikke var foreskrevet noget som helst om, med hvilket Arbejde Lærlingene skulde have været beskæftigede paa Maskinværkstedet.

Det er imidlertid ret vanskeligt at definere, hvad der skal forstaaes ved Dampmaskiners Forfærdigelse. Man har hidtil anset Bestemmelsen som fyldestgjort, naar vedkommende arbejdede ved Forfærdigelsen af nye Dele til Dampmaskiner, uanset om Delene ere bestemte til en ny eller en under Reparation værende Dampmaskine, samt naar han har arbejdet ved Opstilling af Maskiner i Land og om Bord. Men denne Definition er i enkelte Henseender for omfattende. Arbejder han f. Eks. paa Forfærdigelsen af en Damppumpe eller et Dampspil, der dog maa anses for at være Dampmaskiner, tilfredsstilles Bestemmelsen, men det er da meget muligt, at han slet ikke faar Lejlighed til at se og lære, hvad man tilsigter, nemlig hvorledes egentlige Dampmaskiner forfærdiges og opstilles, og er han beskæftiget f. Eks. ved en automatisk Skrueskæremaskine til Bolte eller Møtrikker, bestemte for Dampmaskiner, lærer han meget lidt om disses Forfærdigelse og bliver en tarvelig Haandværker. Vilde man begrænse Bestemmelsen til kun at gælde f. Eks. Opstillingen af Skibsdampmaskiner, vilde Maskinlærlingen ganske vist faa et godt Indblik i saadanne Maskiners Indretning og Forfærdigelse, men meget faa vilde da kunne blive Maskinister, da der kun er nogle ganske faa Værksteder her i Landet, som beskæftige sig dermed; en saadan Begrænsning vilde da ogsaa være uhensigtsmæssig og virke hæmmende paa Adgangen til at tage disse Eksaminer.

Den ovenanførte Usikkerhed om Forstaaelsen af „Arbejde ved Dampmaskiners Forfærdigelse“ har i den seneste Tid ført til, at Fabrikanter, der ikke kunne udstede Bevis derfor, have Vanskelighed ved at faa Lærlinge antagne paa deres Fabrikker. Paa den anden Side er der utvivlsomt Fabrikanter, som udstede Beviset, men som ikke have beskæftiget Lærlingene ved Arbejde, der dygtiggør dem som Haandværkere i det Omfang, som Loven tilsigter, selv om Fabrikanten er i god Tro med Hensyn til Bevisets Rigtighed. Meget hyppigt skifter Lærlingen fra det ene Arbejde til det andet, og det kan da let blive en ren Skønssag, om han har arbejdet den lovbefalede Tid ved Dampmaskiners Forfærdigelse eller ikke.

Hertil kommer, at det store Antal Maskinfabrikker, som i de senere Aar have optaget Forfærdigelsen af Motorer som en Specialitet, oftest ere udelukkede fra at kunne udstede Beviset, fordi Gas- og Petroleumsmotorer m. m. ikke kunne henregnes til Dampmaskiner; men saadanne Fabrikker ere ofte særdeles vel egnede for Uddannelsen af Lærlinge.

Fabrikanterne have i den seneste Tid indset, at en Forandring i de bestaaende Forhold er i højeste Grad ønskelig, og Udvalget er af ovennævnte Grunde af den Anskuelse, at en Ændring i den nugældende Lovs Bestemmelser om Værksteduddannelsen er paatrængende nødvendig; det tillader sig derfor indtrængende at anbefale, at Lovforslaget ogsaa af de tidligere anførte Grunde søges gennemført snarest muligt.

Den Tanke, som laa til Grund for Bestemmelsen om Arbejde ved Dampmaskiners Forfærdigelse, var, at Maskinlærlingen kunde faa Lejlighed til at se